Zhodnocení krátkodobých cílů za rok 2025
Chráněné bydlení Šanov

Naplánované krátkodobé (roční) cíle pro rok 2025 byly průběžně realizovány a plněny. Jednalo se konkrétně o tyto cíle:

1. Podpora samostatnosti a zodpovědnosti, začleňování do života obce (uživatelé s vyšší míru podpory) – pokračování v dalších tématech.
2. Podpora uživatelů v oblasti finanční gramotnosti a v udržení si pracovních míst a příležitost, charita a dobročinnost jako součást občanské společnosti, partnerství uživatelů – pokračování v dalších tématech
3. Podpora společenského života a předcházení izolaci seniorů
4. Revitalizace budov a okolních prostor služby chb I., projekty
5. Nákup 2 bytů pro uživatele chb II. – podpora samostatného bydlení – pokračování z roku 2023

1. Podpora samostatnosti a zodpovědnosti, začleňování do života obce (uživatelé s vyšší míru podpory) – pokračování v dalších tématech.

- Žijeme zdravým životním stylem – v lednu proběhla edukativní spolupráce s nutriční poradkyní paní Scherrerovou, proběhla i formou přednášky návštěva mlékárny Klíč, přednáška s místním včelařem. Na základě získaných informací došlo k úpravě stravovacích návyků – nezdravé cukry byly nahrazeny zdravějšími alternativami s ohledem na uživatele s diabetem, přičemž běžný cukr byl z jídelníčku prakticky vyřazen. Uživatelky s nižší mírou podpory, které jsou samostatné v práci s mobilním telefonem, si aktivně vyhledávají recepty na internetu a připravují pokrmy podle vlastního výběru. Pro uživatele s vyšší mírou podpory vytvořily asistentky alternativní obrázkové materiály, které slouží jako podpora při plánování jídel, tvorbě nákupního seznamu, sestavování nutričně vyvážených pokrmů, kompletaci receptů i plánování svačin. Ke všem formám byly vypracovány pracovní listy, se kterými jednotliví uživatelé pracují dle svých schopností a preferencí. V oblasti zahradních aktivit došlo ke změně uspořádání – původní zahrada byla zrušena a nahrazena třemi vyvýšenými záhony, jejichž realizace byla úspěšně dokončena.

- Zdravotní gramotnost – zlepšení zdravotní gramotnosti zaměstnanců i uživatelů – Zvyšování zdravotní gramotnosti zaměstnanců i uživatelů probíhá dlouhodobě a pravidelně, především formou individuální práce s každým uživatelem. Podpora je poskytována zejména před návštěvami lékaře nebo v návaznosti na aktuální zdravotní obtíže uživatelů. Mezi konkrétní aktivity patří měření krevního tlaku a hladiny cukru v krvi, nácvik správné ústní hygieny a asistence při odběru vzorků pro lékaře. Dále spolupracujeme s psycholožkou, kterou zveme dle individuálních potřeb a zájmu uživatelů. V posledním období je zaznamenán nárůst potřeby této spolupráce, a to zejména v souvislosti se stárnutím klientely a rostoucí nutností návazné péče specialistů. Uživatelé jsou systematicky vedeni k větší informovanosti a zodpovědnosti v oblasti péče o vlastní zdraví.

- Kontakt s širší komunitou a veřejností (cíl: komunitní akce s důrazem na inkluzi) – jeden z uživatelů se pravidelně účastní aktivit pořádaných Tyflocentrem, které nabízí

pestrou škálu inkluzivních akcí; nejčastěji využívá možnosti účasti na bowlingu. Některé místní aktivity jsou však pro naše uživatele hůře dostupné – například Znojemská beseda funguje jako uzavřená komunita a sociálně-terapeutické dílny v okolí Znojma jsou věkově omezené a nebo se nezaměřují na tuto skupinu lidí. Pozitivní ohlas měla jednorázová beseda zaměřená na digitální technologie, která zaujala zejména seniorky, avšak její realizace je bohužel pouze jednou ročně. V oblasti inkluze je kladen důraz na rozvoj iniciativy uživatelů tak, aby naplňování volného času v obci i mimo ni vycházelo především z jejich vlastních podnětů, nikoli pouze z organizace ze strany pracovníků. Z tohoto důvodu je posilován individuální přístup s ohledem na osobní zájmy a koníčky uživatelů, a to v rámci možností personálního zajištění. Na viditelném místě je pravidelně zveřejňována nabídka akcí v okolí, aby byla zajištěna informovanost a pestrost volnočasových aktivit. Uživatelé se rovněž zúčastnili přednášky zaměřené na finanční gramotnost. Přestože byla původně určena rodičům dětí, vzhledem k omezené nabídce podobných akcí byla tato zkušenost přínosná i pro naše uživatele. Významným krokem v oblasti komunitního zapojení byla účast na první společné obecní akci – adventních okénkách, během nichž jsme měli možnost přivítat a pohostit obyvatele Šanova přímo v naší službě. Setkání proběhlo ve velmi příjemné atmosféře a do budoucna plánujeme v podobných aktivitách pokračovat.

- Individuální rozvoj uživatelů (cíl: motivace uživatelů a jejich osobní rozvoj). – V hodnoceném období se službě dařilo podporovat individuální rozvoj uživatelů především prostřednictvím pravidelné individuální práce, rozhovorů o přáních, cílech a možnostech jejich naplnění. Pracovníci uživatele motivovali k aktivnímu trávení volného času, k rozvoji dovedností a k zapojování se do běžného života v obci i mimo ni. Personální posílení týmu o jednoho pracovníka umožnilo věnovat větší pozornost individuálním potřebám uživatelů a jejich osobním přáním. V této oblasti však služba naráží na určité systémové a provozní bariéry, zejména v možnosti realizace vícedenních pobytů mimo službu (např. hory, pobyty u moře), které nelze v rámci pobytové služby zajistit bez externí podpory či sponzorského zajištění.

  Přesto pracovníci s uživateli hledají alternativní cesty k naplnění jejich přání a podporují je v plánování, motivaci a posilování samostatnosti v rámci reálně dostupných možností služby.

2. Podpora uživatelů v oblasti finanční gramotnosti a v udržení si pracovních míst a příležitost, charita a dobročinnost jako součást občanské společnosti, partnerství uživatelů – pokračování v dalších tématech

- Pro uživatelku, která přišla, do služby se podařilo zprostředkovat pracovní smlouvu ve znojemské firmě. Všichni zaměstnaní uživatelé si své pracovní místo udrželi. Zájem uživatelů o sociálně-terapeutické dílny přetrvává, jejich dostupnost je však v Jihomoravském kraji velmi omezená. Opakovaně je řešena komunikace se zaměstnavateli, včetně situací týkajících se nevhodného chování či šikany ze strany zaměstnavatele. Často narážíme na nedostatečně proškolený personál, který nezohledňuje specifické potřeby uživatelů a klade na ně nepřiměřené nároky. Tyto situace jsou intenzivně řešeny v rámci individuální práce s uživatelem (VP) i klíčovým pracovníkem (KP). V případě nevhodného chování uživatele na pracovišti probíhá

nejprve komunikace se zaměstnavatelem, následně je situace reflektována a rozebrána s uživatelem. Veškeré informační schůzky probíhají telefonicky nebo e-mailem, jelikož zaměstnavatelé většinou nemají zájem o osobní setkání. Dvě uživatelky vyjádřily pocit kariérního vyčerpání a zájem o změnu zaměstnání. V současné době jsou proto aktivně vyhledávány nové pracovní příležitosti a oslovováni potenciální zaměstnavatelé. Avšak nabídka pracovních míst je velmi omezená až skoro žádná. Klientka s vyšší mírou podpory, která pracuje v roznosu letáků, nadále potřebuje intenzivnější podporu v oblasti pracovních návyků. Někteří uživatelé s vyšší mírou podpory o práci nejeví zájem; pracovníci je však systematicky motivují k zapojení do pracovních aktivit.

- Významným tématem je nedostatek sebeobhajování u uživatelů. Uživatelé jsou podporováni v otevřeném vyjadřování svých pocitů a názorů, s důrazem na to, aby své potřeby nevnímali jako „nesprávné“. Aktuálně je kladen zvýšený důraz na posilování sebedůvěry a rozvoj asertivního chování.
  Podpora byla také zaměřena především na praktické situace běžného života, zejména v obchodech, při cestování a ve veřejném prostoru, komunikace s lékaři, kde byli vedeni k tomu, aby dokázali vyjádřit svůj názor, potřebu nebo nesouhlas a stát si za svým rozhodnutím. U uživatelů s nižší mírou podpory bylo sebeobhájství rozvíjeno zejména v oblasti jednání na úřadech, v zaměstnání a při řešení osobních záležitostí, a to formou podpory při komunikaci a přípravě na jednání.
  Oblast sebeobhájství je pro službu stále rozvojová, a to i s ohledem na omezené možnosti spolupráce s externími sebeobhájci a podpůrci v regionu a na roli opatrovníků při některých typech jednání (např. soudní řízení). Přesto je kladen důraz na zapojování uživatelů do rozhodování o vlastním životě, podporu jejich hlasu a respektování jejich vůle v rámci možností služby.

- Finanční gramotnost – Rozvoj finanční gramotnosti vyžaduje kontinuální a systematickou podporu ze strany pracovníků. Uživatelé pracují s obálkovou metodou hospodaření určenou na konkrétní poplatky a výdaje, která jim pomáhá orientovat se ve vlastních financích a předcházet neuváženému nakládání s finančními prostředky. Součástí podpory jsou také simulace rozpočtu, práce s grafy a plánování výdajů. Společně s pracovníkem si sestavovali orientační rozpočty, zapisovali příjmy a výdaje, pracovali s jednoduchými tabulkami nebo přehledy v peněžním deníku. Využívány byly také simulace nákupů, plánování větších výdajů a porovnávání cen. Uživatelé byli vedeni k tomu, aby si sami zvažovali, za co chtějí peníze utratit, a jaké mohou mít jejich rozhodnutí důsledky. Součástí podpory byla také pravidelná reflexe, kdy uživatelé s pracovníkem hodnotili, co se jim dařilo, kde vznikaly potíže a co by příště mohli udělat jinak. Důraz byl kladen na srozumitelnou komunikaci, opakování informací a respektování tempa každého uživatele. Uživatelé se zúčastnili přednášky zaměřené na finanční gramotnost. Došlo ke zrušení depozitních účtů vedených zaměstnavatelem a k zavedení finančních deníků určených pro osobní výdaje. Probíhá úzká spolupráce s opatrovníky. Někteří uživatelé se učili hradit pravidelné poplatky (např. telefonní paušály) prostřednictvím složenek – část uživatelů si je vyplňuje samostatně, jiným jsou doručovány předvyplněné. Mnozí uživatelé se rovněž naučili vyzvedávat zásilky z výdejních míst a výdejních boxů a jsou schopni zásilku odeslat za asistence pracovníka. Bezhotovostní platby zatím nejsou možné, jelikož uživatelé nemají k dispozici bezkontaktní platební prostředky. Do budoucna může představovat zásadní problém případné zrušení papírových jízdenek.

Tato oblast s sebou současně nese i určitá rizika (např. neuvážené nakládání s finančními prostředky, zapomínání na pravidelné platby či obtížné porozumění finančním vztahům), se kterými je nutné dlouhodobě a systematicky pracovat prostřednictvím individuální podpory a kontrolních mechanismů. Finanční gramotnost je pro uživatele dlouhodobě náročnou oblastí, proto je potřeba se jí věnovat neustále.

3. Podpora společenského života a předcházení izolaci seniorů

- Projekt: zdravé stárnutí – zájem o pohybové a preventivní aktivity určené pro seniory ze strany uživatelů existuje, avšak v okolí nejsou dostupné žádné vhodné programy či akce, kterých by se senioři mohli pravidelně účastnit.

- Projekt: spolu pro radost (podporovat společenský život a předcházet izolaci) – společenské aktivity probíhají především v rámci jednotlivých domácností, kde se pravidelně konají týdenní setkání u společenských her. Možnosti aktivit mimo domácnosti jsou však velmi omezené. Pokud se konají kulturní či komunitní akce, například v knihovně (workshop „Chytrý telefon“), uživatelé se jich účastní s velkým zájmem a nadšením

4. Revitalizace budov a okolních prostor služby chb I., projekty

- V průběhu hodnoceného období se služba věnovala přípravě záměrů zaměřených na revitalizaci budov a okolních prostor chráněného bydlení, včetně úprav venkovních ploch, bezbariérových úprav koupelen a projektů energetické úspornosti objektů. Tyto aktivity byly plánovány jako dlouhodobé investiční kroky vyžadující spolupráci se zřizovatelem a zajištění finančních zdrojů.
  Navzdory snaze o přípravu investičních záměrů se nepodařilo tyto projekty v daném období realizovat, a to především z důvodu omezených finančních možností a neschválení projektů k realizaci. Cíl tak nebyl v hodnoceném roce naplněn, nicméně zůstává nadále relevantní a je vnímán jako dlouhodobý záměr, jehož realizace je podmíněna budoucími investičními možnostmi a rozhodnutím zřizovatele.

5. Nákup 2 bytů pro uživatele chb II. – podpora samostatného bydlení – pokračování z roku 2023

- Cíl zaměřený na nákup dvou bytů pro uživatele chráněného bydlení chb II. navazoval na transformační plán služby a na aktivity započaté v předchozím období. V rámci přípravy byly zpracovány potřebné záměry v souladu s dotačními pravidly, projekt byl popsán v transformačním plánu a byly zahájeny přípravné kroky na úrovni vedení organizace.
  V průběhu hodnoceného období však nedošlo k realizaci nákupu bytů, a to zejména z důvodu neúspěchu projektového záměru a nedostatku finančních prostředků. V návaznosti na tuto skutečnost služba přehodnotila původní plán a místo nákupu bytů se do budoucna zaměřuje na možnost zajištění bydlení formou pronájmu. Cíl tak nebyl v daném roce naplněn, avšak směřování k podpoře samostatného bydlení uživatelů zůstává jednou z priorit dalšího rozvoje služby.

Zpracovala: Sližíková Nela, Bc. Madrová Kristina